Robot Robby	Verzija: 1.0
Tehnička dokumentacija	Datum: 09/01/2017

Robot Robby Tehnička dokumentacija Verzija 1.0

Studentski tim: Dominik Stanojević

Leon Luttenberger Domagoj Pluščec Dunja Vesinger Kristijan Vulinović

Nastavnik: doc. dr. sc. Marko Čupić

FER 2 - Projekt ©FER, 2017 Stranica 1 od 15

Robot Robby	Verzija: 1.0
Tehnička dokumentacija	Datum: 09/01/2017

Sadržaj

1.	Opis	s razvijenog proizvoda	3
2.	Tehi	ničke značajke	4
	2.1	Općenita struktura	4
	2.2	Simulator	5
	2.3	Algoritam	6
	2.4	Grafičko korisničko sučelje	7
3.	Upu	te za korištenje	8
	3.1	Preduvjeti za pokretanje programa	8
	3.2	Desktop aplikacija	8
	3.3	Web aplikacija	12
4.	Lite	ratura	15

FER 2 - Projekt ©FER, 2017 Stranica 2 od 15

Robot Robby	Verzija: 1.0
Tehnička dokumentacija	Datum: 09/01/2017

Tehnička dokumentacija

1. Opis razvijenog proizvoda

U sklopu kolegija "Projekt iz programske potpore" razvijen je sustav za trening i vizualnu simulaciju robota Robbyja. Robot Robby je jednostavan robot s jednostavnim zadatkom – pokupiti sve limenke u dvodimenzionalnom svijetu. Sam simulator predstavlja dvodimenzionalni svijet te se kroz njega vrši interakcija s robotom.

Robot Robby je treniran različitim algoritmima iz područja evolucijskog računarstva i strojnog učenja. U sklopu projekta implementirano je izravno kodiranje akcija genetskim algoritmom, genetsko programiranje, podržano učenje te dva oblika neuronskih mreža – unaprijedna i Elmanova. Neuronske mreže su također učene metodama evolucijskog računanja.

U sklopu projekta razvijena su dva korisnička sučelja putem kojih korisnik može trenirati i simulirati svijet robota. Primarno korisničko sučelje je desktop sučelje izrađeno pomoću *Swing* tehnologije u programskom jeziku Java. Osim dekstop aplikacije, izrađena je i web aplikacija koja je izrađena u programskom jeziku JavaScript. Obije aplikacije imaju identične funkcionalnosti te se interakcija vrši na sličan način koji će biti opisan u nastavku.

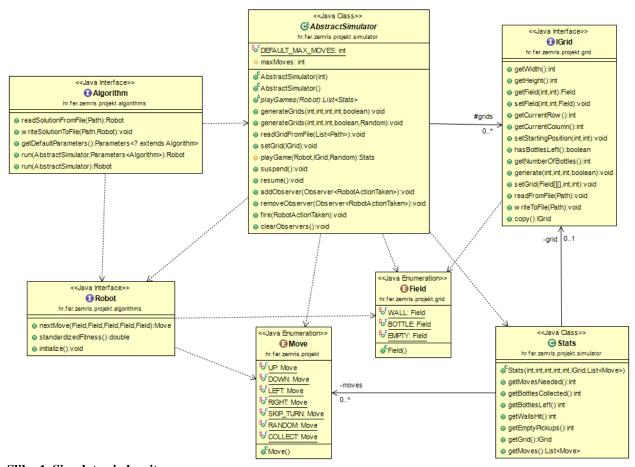
FER 2 - Projekt ©FER, 2017 Stranica 3 od 15

Robot Robby	Verzija: 1.0
Tehnička dokumentacija	Datum: 09/01/2017

2. Tehničke značajke

Svi dijelovi projekta – simulator, mozak i sučelje, implementirani su u programskom jeziku Java.

2.1 Općenita struktura

Slika 1. Simulator i algoritam

Na slici 1. prikazana je općenita struktura simulatora i algoritma. Razred AbstractSimualtor prikazuje apstraktan simulator s pripadajućim metodama poput generiranja mapa, spremanja i učitavanja mapa te same simulacije robotovog svijeta. Simulator sprema polje mapa modelirano sučeljem IGrid koje ima metode za dohvaćanje i spremanje pripadajućih vrijednosti, poput duljine i širine, broja boca, poziciju robota i sl.. Sam simulator je pokreće se od strane algoritma implementiranog sučeljem Algorithm. Algoritam predstavlja trening mozga robota, a samo treniranje pokreće se pozivom jedne od dviju metoda run.

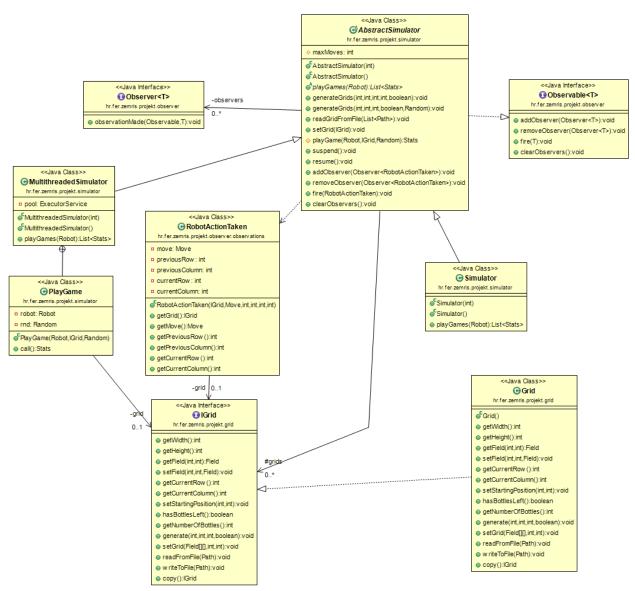
Robot je modeliran sučeljem Robot koji ima nekoliko metoda: metoda initialize inicijalizira robota prije simulacije, metoda standardizeFitness vraća standardiziranu dobrotu robota, a ključna metoda nextMove vraća robotovu akciju za danu percepciju.

FER 2 - Projekt ©FER, 2017 Stranica 4 od 15

Robot Robby	Verzija: 1.0
Tehnička dokumentacija	Datum: 09/01/2017

Osim najvažnijih sučelja i razreda imamo još nekoliko pomoćnih enumeracija i razreda. Enumeracija Move predstavlja robotove moguće akcije, dok enumeracija Field predstavlja stanje pojedinog polja u robotovom svijetu. Razred Stats koristi se za prikupljanje informacija o robotovom svijetu i njegovoj aktivnosti – bilježi se broj boca, poteza, kazni, itd.

2.2 Simulator

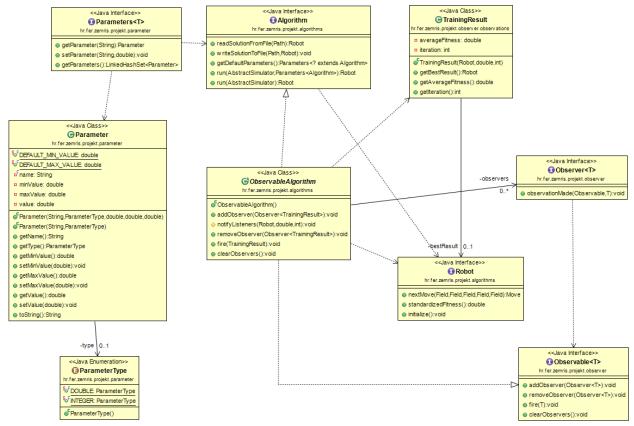
Slika 2. Detaljan model simulatora

Na slici 2. možemo vidjeti detaljniji model simulatora. Simulator implementira sučelje Observable koje nam daje mogućnost da pratimo stanje simulatora i robota prilikom simulacije. Ovo sučelje nam omogućuje razmjenu informacija na relaciji simulator – korisničko sučelje. Nadalje, simulator bilježi svaku robotovu akciju. Osim jednodretvenog simulatora, implementiran je i višedretveni simulator korištenjem sučelja ExectuorService.

FER 2 - Projekt ©FER, 2017 Stranica 5 od 15

Robot Robby	Verzija: 1.0
Tehnička dokumentacija	Datum: 09/01/2017

2.3 Algoritam

Slika 3. Model algoritma

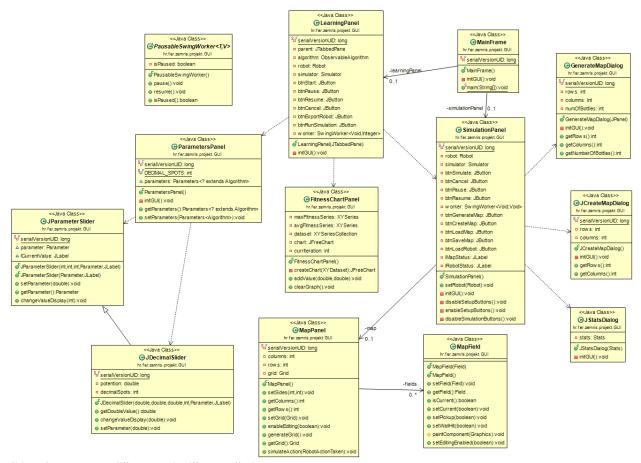
Na slici 3. prikazan je model algoritma kojim modeliramo postupak treninga robotovog mozga. Apstraktan razred ObservableAlgorithm implementira sučelje Algorithm i sučelje Observable koje nam pruža mogućnost praćenja stanja treninga. Samo sučelje Algorithm nam pruža mogućnost učitavanja mozga robota s diska i spremanje mozga na disk. Nadalje, svaki algoritam ima svoj skup zadanih parametara koje možemo dohvatiti. Naposljetku, imamo i dvije metode run. Jedna metoda koristi zadane parametre, dok druga prima parametre podešene od strane korisnika.

Razred Parameter je, zbog potreba grafičkog sučelja, modeliran na specifičan način. Svaki parametar ima svoje ime, danu vrijednost te minimalnu i maksimalnu vrijednost. Svaki parametar ima i naznačen tip u ovisnosti radi li se o cjelobrojnoj ili decimalnoj vrijednosti.

FER 2 - Projekt ©FER, 2017 Stranica 6 od 15

Robot Robby	Verzija: 1.0
Tehnička dokumentacija	Datum: 09/01/2017

2.4 Grafičko korisničko sučelje

Slika 4. Model grafičkog korisničkog sučelja

Grafičko sučelje prikazano na slici 4. je sastavljeno od dvije glavne cjeline: panela za simulaciju i panela za treniranje mozga. Nadalje, svaki od panela ima prostor za podešavanje parametara simulatora i algoritma. Komponenta korištena za podešavanje parametara je modificirana verzija razreda JSlider. Osim dva glavna panela, postoji i panel za proizvoljno generiranje mapa od strane korisnika.

Za treniranje je korištena modificirana verzija razreda SwingWorker, PausableSwingWorker koji nam pruža mogućnost da u bilo kojem trenutku privremeno zaustavimo rad algoritma.

Za kraj, navedimo i razred FitnessChartPanel koji nam služi da grafički prikaz statistike treniranog algoritma – najbolje i prosječne vrijednosti dobrote robota po iteraciji.

FER 2 - Projekt ©FER, 2017 Stranica 7 od 15

Robot Robby	Verzija: 1.0
Tehnička dokumentacija	Datum: 09/01/2017

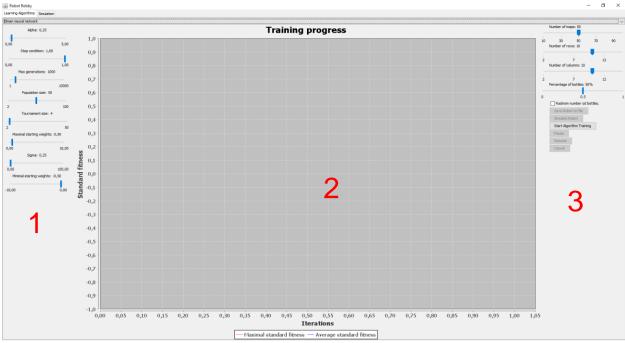
3. Upute za korištenje

3.1 Preduvjeti za pokretanje programa

- 1. Java Runtime Environment (JRE)
- 2. Za lokalno pokretanje web simulatora: *Apache Tomcat* ili sl.

3.2 Desktop aplikacija

Pokretanjem (dvostrukim lijevim klikom) na datoteku *RobotRobby.jar* otvara se prozor:

Slika 5. Kartica za treniranje robota mozga

Početni prozor aplikacije koji je prikazan na slici 5., podijeljen je u tri dijela:

- 1. Prostor za podešavanje parametara algoritma kojim se trenira robotov mozak Korisnik povlačenjem kliznika podešava različite parametre algoritma. Za finiju granulaciju, korisnik može koristiti lijevo i desno dugme na svojoj tipkovnici.
- 2. Prostor za grafički ispis statistike algoritma. U ovom prozoru korisniku je predočena statistika tokom treninga mozga. Desnim klikom na graf, korisnik dobiva mogućnost podešavanja opcija poput zumiranja, spremanja i kopiranja grafa te mogućnost automatskog podešavanja intervala domene za svaku od osi. Zumiranje, osim odabirom opcije u izborniku, može se postići i označavanjem površine koja se želi zumirati.
- 3. U trećem dijelu kartice se nalazi prostor za podešavanje različitih parametara simulatora. Može se postaviti broj mapa, veličina mape te postotak boca. Nadalje, korisnik može izabrati varijabilni broj boca te to naznačuje označavanjem kučice. Nakon namještanja svih parametara, korisnik odabire gumb *Start Algorithm Training*.

FER 2 - Projekt ©FER, 2017 Stranica 8 od 15

Robot Robby	Verzija: 1.0
Tehnička dokumentacija	Datum: 09/01/2017

Slika 6. Pokrenut trening robotovog mozga

Na slici 6. vidimo pokrenut trening robotovog mozga. Korisnik ima mogućnost pauziranja algoritma i zaustavljanja algoritma u bilo kojem trenutku pritiskom na tipku *Pause*, odnosno *Cancel*.

Slika 7. Pauzirani trening robotovog mozga

Slika 7. prikazuje pauzirani trening robotovog mozga. Pauziranje se vrši pritiskom tipke *Pause*.

FER 2 - Projekt ©FER, 2017 Stranica 9 od 15

Robot Robby	Verzija: 1.0
Tehnička dokumentacija	Datum: 09/01/2017

Korisnik može u bilo kojem trenutku (osim u trenutku izvršavanja treninga, tj. dok je trening pauziran i zaustavljen) spremiti robota na disk pritiskom tipke *Save Robot to File*. Nadalje, korisnik izravno može prijeći u karticu *Simulate* i simulirati rezultat najboljeg robota.

Slika 8. Simulacija robotovog mozga

Nakon postupka treniranja robotovog mozga, istog možemo simulirati i prikazati na jednoj mapi. Kartica simulacije prikazana je na slici 8.

Prozor se sastoji od dvaju dijela:

- 1. Prostor za izbor mape i robota. Korisnik može automatski generirati mapu, ručno ju stvoriti, učitati s diska i spremiti na disk. Nadalje, korisnik može odabrati željeni algoritam i učitati ga s diska (u slučaju da na ovaj prozor nije došao pritiskom na tipku *Simulate* u kartici treninga tada je robot učitan automatski). Nakon što su mapa i robot izabrani, simulacija mape započinje pritiskom na tipku *Start Simulation*.
- 2. Prostor za simulaciju u ovom dijelu prozora vizualno je prikazana simulacija čišćenja svijeta.

FER 2 - Projekt ©FER, 2017 Stranica 10 od 15

Robot Robby	Verzija: 1.0
Tehnička dokumentacija	Datum: 09/01/2017

Slika 9. Prostor za kreiranje mape

Nakon pritiska na tipku *Create Map* i odabira željene širine i duljine mape, otvara se prozor za postavljanje boca što je vidljivo na slici 9. U njemu, na jednostavan način, korisnik može dodati boce na željena polja. Boca se dodaje klikom na željeno polje. Nakon što su željene boce dodane, kreiranje mape završava se pritiskom na tipku *Done*.

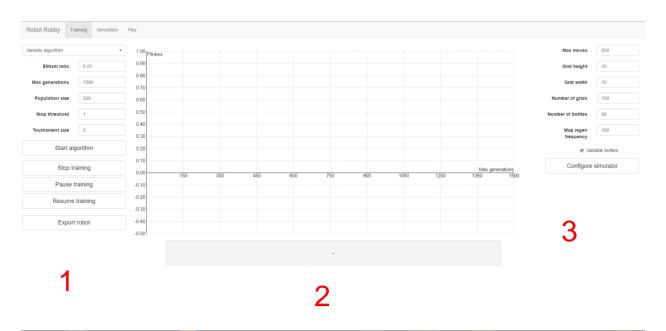
Slika 10. Pokrenuta simulacija

FER 2 - Projekt ©FER, 2017 Stranica 11 od 15

Robot Robby	Verzija: 1.0
Tehnička dokumentacija	Datum: 09/01/2017

Na Slika 10. prikazana je aktivna simulacija. Korisnik u bilo kojem trenutku simulacije može ugasiti simulaciju pritiskom tipke *Cancel* ili privremeno zaustaviti izvođenje pritiskom na tipku *Pause*. U slučaju da je simulacija privremeno zaustavljena, korisnik može u bilo kojem trenutku nastaviti sa simulacijom pritiskom na tipku *Resume*.

3.3 Web aplikacija

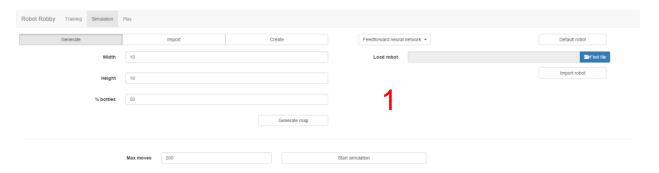
Slika 11. Kartica za web treniranje robota

Kartica za treniranje robota u web aplikaciji, prikazana na slici 11., ne razlikuje se bitno od desktop verzije. Kao i u desktop verziji, prozor je podijeljen na tri dijela:

- 1. Prostor za podešavanje parametara algoritma i kontrolu treninga. Za razliku od desktop aplikacije gdje su se koristili kliznici, u web aplikaciji korisnik ručno upisuje brojčane vrijednosti parametara. U slučaju da upiše vrijednost koja nije valjana, aplikacija mu dojavljuje grešku. Ispod dijela za odabir parametara, nalazi se dio za kontrolu procesa treninga. Tipke su slične onima u desktop aplikaciji pa neće biti detaljnije opisivane.
- 2. Prostor za vizualni prikaz treninga. U ovom dijelu, baš kao i kod desktop aplikacije, korisnik grafički može vidjeti dobrotu najbolje jedinke te prosječnu dobrotu po iteraciji. Ispod grafa dobrota najbolje jedinke je prikazana i numerički.
- 3. Prostor za podešavanje parametara simulatora. Baš kao i u desktop verziji imamo prostor za podešavanje parametara simulacije gdje korisnik upisuje željenu veličinu mape, broj boca te učestalost generiranja novih mapa. Može i izabrati trening s varijabilnim brojem boca aktiviranjem kućice. Nakon što su parametri odabrani, nužno ih je spremiti pritiskom na tipku *Configure simulator*.

FER 2 - Projekt ©FER, 2017 Stranica 12 od 15

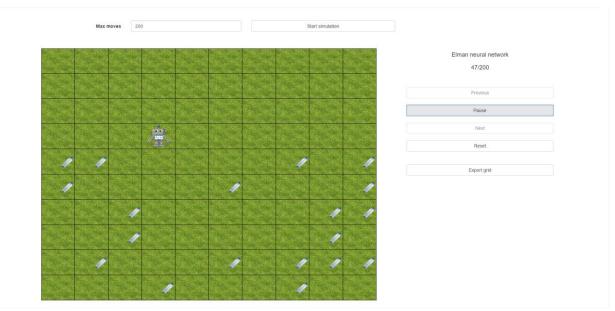
Robot Robby	Verzija: 1.0
Tehnička dokumentacija	Datum: 09/01/2017

2

Slika 12. Web simulacija robota

Na Slika 12. prikazana je web simulacija robota. Opet, kao i kod desktop aplikacije, imamo dva dijela prozora. Prvi dio se odnosi na izbor mape i algoritma, a drugi dio na prostor za simulaciju. Važno je za navesti kako je na webu moguće izabrati zadanog robota za pojedinu implementaciju mozga. Time korisnik ne mora ni trenirati robot već može dobiti direktan uvid u simulaciju dobro razvijenog mozga.

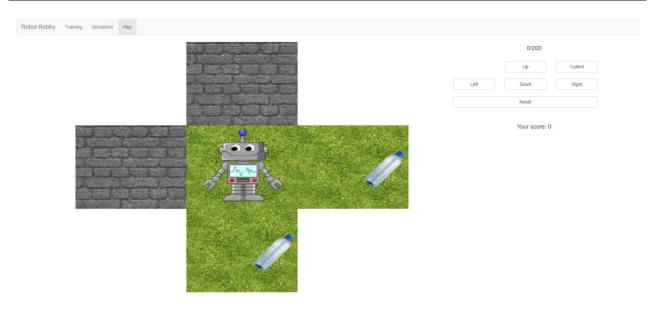

Slika 13. Aktivna simulacija

Aktivna simulacija robota je prikazana na slici 13. Opcije prilikom aktivne simulacije robota su identične desktop aplikacije. Korisnik može pauzirati, resetirati simulaciju te spremiti mapu.

FER 2 - Projekt ©FER, 2017 Stranica 13 od 15

Robot Robby	Verzija: 1.0
Tehnička dokumentacija	Datum: 09/01/2017

Slika 14. Korisnik u ulozi robota

Jedina veća razlika u odnosu na desktop verziju aplikacije je kartica *Play* koja je prikazana na slici 14. U njoj korisnik poprima ulogu robota. Akcije su prikazane na desnom dijelu prozora. Osim tipki na ekranu korisnik može se kretati mapom koristeći WASD kombinaciju tipaka na tipkovnici. Saginjanje se vrši pritiskom tipke *J* na tipkovnici.

FER 2 - Projekt ©FER, 2017 Stranica 14 od 15

Robot Robby	Verzija: 1.0
Tehnička dokumentacija	Datum: 09/01/2017

4. Literatura

Mitchell, Melanie. *Complexity: A Guided Tour*. Oxford: Oxford University Press, 2009. Mitchell, Melanie. *An Introduction to Genetic Algorithms*. Cambridge, MA: MIT Press, 1996. Goldberg, David E. *Genetic Algorithms in Search, Optimization, and Machine Learning*.

Reading, MA: Addison-Wesley Publishing Company, 1989.

Heaton, Jeff. *Introduction to Neural Networks with Java*. St. Louis: Heaton Research, 2005. Soares, Fábio M., and Alan M. F. Souza. *Neural Network Programming with Java*. Birmingham, England: Packt Publishing Limited, 2016.

Hagan, Martin T., Howard B. Demuth, and Mark H. Beale. *Neural Network Design*. Boston: PWS Pub., 1996.

Koza, John R. Genetic Programming: On the Programming of Computers by Means of Natural Selection. Cambridge, MA: MIT Press, 1992.

Sutton, Richard S., and Andrew G. Barto. *Reinforcement Learning: An Introduction*. Cambridge, MA: MIT Press, 1998.

FER 2 - Projekt ©FER, 2017 Stranica 15 od 15